

2019-126

Nota Tongeren Millerweg

Programma van maatregelen

Bert ACKE, Maarten BRACKE en Gwendy WYNS

28-1-2020

1. Gemotiveerd advies

De nota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag te Tongeren Millerweg, gelegen buiten woon- of recreatiegebied waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 5000m² of meer beslaat en de aanvrager een natuurlijke persoon of privaatrechtelijke rechtspersoon is, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De nota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog. De archeologienota¹ bestond enkel uit een bureauonderzoek, in het programma van maatregelen was opgenomen dat landschappelijke boringen, en indien nodig verkennende en waarderende boringen, en een proefsleuvenonderzoek dienden uitgevoerd te worden in uitgesteld traject. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten van dit verder vooronderzoek beschreven.

In eerste instantie werden landschappelijke boringen uitgevoerd op het terrein. Dit onderzoek werd uitgevoerd op 10 januari 2020. In totaal werden, conform het programma van maatregelen acht boringen geplaatst waarbij een gedeeltelijk bewaarde Bt-horizont werd vastgesteld, over een deel van het terrein. Op donderdag 16 januari werden 28 verkennende archeologische boringen uitgevoerd. De grondstalen werden ingezameld en ter plaatse nat uitgezeefd op een maaswijdte van 2mm. In het residu konden geen silex- en/of ecoartefacten opgemerkt worden. Hiernavolgend kon overgegaan worden tot het proefsleuvenonderzoek.

Het proefsleuvenonderzoek vond plaats op 18 januari 2020. Het sleuvenplan zoals opgenomen in de bureaustudie voorzag in de aanleg van 4 lange parallelle NW-ZO georiënteerde sleuven en 1 korte NW-ZO georiënteerde sleuf aan de toekomstige inrit. Het vooropgestelde sleuvenplan werd zoals opgelegd in het Programma van Maatregelen uitgevoerd. Voor de uitgraving werd gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak van 1,80m breed. Er werden 2 kijkvensters aangelegd om de schijnbare afwezigheid van sporen te verifiëren. De grond werd gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Na de voltooiing van de registratie van de sleuven werden deze gedicht.

De zone van de geplande werken is ca. 8294m² groot waarbij geen obstakels aanwezig waren. De onderzoekbare zone bedraagt bijgevolg dus ca. 8294m². Hiervan werd 930m² (11,2%) onderzocht door middel van proefsleuven, en 40m² (0,5%) door middel van kijkvensters. De vooropgestelde dekingsgraad van 12,5% zoals opgenomen in de Code van Goede Praktijk (te verdelen over 10% sleuven en 2,5% dwarssleuven/volgsleuven/kijkvensters) werd hiermee net niet behaald, maar desondanks kon een goede inschatting gemaakt worden van het archeologisch potentieel dat in dit geval duidelijk negatief bleek te zijn.

Het archeologisch kader toont enkele indicatoren aan in de directe omgeving van het plangebied die allen betrekking hebben op de Romeinse villa gesitueerd op de Honsberg. Hier vonden opgravingen plaats in de jaren '60 van de vorige eeuw. In de ruimere omgeving, meer bepaald ten noorden aan industriezone Tongeren-Oost, werden eveneens sporen uit de Romeinse periode aangetroffen. Het gaat ook hier om resten die kunnen gelinkt worden aan een villa. Gezien de ligging van het plangebied kan een mogelijke verwachting voor de Romeinse periode vooropgesteld worden. Voor grondsporen

---

¹ <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/12952>

uit de andere periodes is de verwachting eerder laag. Er zijn geen landschappelijke en bodemkundige aanwijzingen dat het terrein een verhoogd potentieel heeft voor in situ bewaarde steentijd artefactensites.

Het vooronderzoek heeft echter aangetoond dat geen archeologische site aanwezig is, binnen de grenzen van het terrein. Met uitzondering van de landweg met puinrijke vulling werden geen noemenswaardige sporen aangetroffen. Ook toont het landschappelijk en verkennend booronderzoek aan dat geen steentijdartefacten site aanwezig is. Gezien de afwezigheid van een steentijdsite en de afwezigheid van andere archeologisch sporen wordt geen verder vervolgonderzoek geadviseerd.

Het vooronderzoek is uitgevoerd conform de Code van Goede Praktijk. Op basis van het vooronderzoek kan gesteld worden dat geen archeologische site aanwezig is binnen het plangebied. Verder onderzoek zal dus geen potentiële kenniswinst kunnen opleveren, en is bijgevolg niet nodig. Wel wordt gewezen op de wettelijke verplichting om bij aantreffen van archeologisch sporen/vondsten tijdens werken, dit te melden aan Onroerend Erfgoed².

---

² Zie artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 5.1. van het Onroerenderfgoedbesluit.